

H

habilitáció tanképesítés, egyetemi magántanári képesítés, tudományos fokozat odaítélése, elnyerése

habilitált képesített, alkalmas vmire

habitus magatartás, modor, szokás, viselkedésmód, lelki alkat; természet, testalkat, külső megjelenés; lelki érzület

hadovál hetet-havat összehord, össze-vissza beszél

hairstúdió női, férfi fodrász (üzlet v. műhely v. műterem), hajszobrászat

hakni horog, kampó; színészeknek szerződési helyén kívüli fellépése, vidéki v. alkalmi vendégfellépés; bolondság, szeszély

halandzsa badarság, zagyva, üres, hazug beszéd, mellébeszélés, lantolás, szódara, lódító v. nagyképű fecsegés

hall előtér, előcsarnok, váróterem, nagyterem

hallucináció érzékcsalódás, érzékzavar, tévészelés, képzelgés, káprázat

hallucinál képzelődik, rém(kép)eket lát; hamisan érzékel, érzékcsalódása van, délibábot kerget

hallucinogén képzelgést előidéző, hamis érzetet keltő, kábító (anyag v. szer)

halogén vegyt sóképző anyag; ~ **lámpa** védőgőzös v. védőgázos lámpa

ham and eggs *ang* sonkás tojás

hamburger, **burger**, **hami** húspogácsás zsömle, amerikai zsemle, kofapecsenye, kofasült

hamuka mellébeszélés, köntörfalazás, rizsázás

hangár (repülőgép)csarnok v. -szín

happol, **elhappol** megkaparint, megszerez, kerít, elcsíp vmit az orra elől, csór, bezsebel, elemel, eloroz, ellop

happy end *ang*, **hepiending** jóra fordulás, boldog, szerencsés kimenetel, boldog vég, nyugvég, jó befejezés, jó végkifejlet

hapták vigyázállás; Vigyázz!; vezényszó; készenlét

harakiri hasfelmetszés, öngyilkosság; végzetes hiba
hardver, hardware *ang* (számítógép) felszerelés, (számító)géptest MA, számítógépház, géplet (számítógép, képernyő, billentyűzet, nyomtató, hírközlő eszközök), beépített alkatrészek, számítógép-együttes v. -felépítmények, (számító)gépi berendezés
harlekin (fehér)bohóc, ugróc, paprikajancsi, macskajancsi
harmonika hangora, huziga, huzola; **száj~** szájsíp(sor)
harmonikus egyező, egyetértő, egybe- v. összeillő, összesimult, összehangzó, összarányos; békés, nyugodt, kellemes benyomást keltő
harmonizáció összehangolás
harmonizál egybehangzik, egyetért, egyezik, értik egymást, jóban van, megfér, összeillik, összehangzik, összhangban van, összeegyeztet, megszerkeszt; (zenei dallamhoz) kíséretet ad v. ír
harmónia belső béke, kiegyensúlyozottság, összhang, arányosság
harmónium orgonka, kis orgona
hasé húsvagdalék tésztaiban; húspogácsa
hasis kendergyanta (kábitószer), indiai kenderfű
haver cimbora, barát, atyafi, pajtás, kenyeres, társ, játszótárs, tettestárs, szövetséges
hazard *mn* vakbízó, kockázatos, merész, vakmerő; **~íroz** kockáztat, szerencsél; **~játék** szerencsejáték, vakmerő, mindent kockára tevő vállalkozás v. eljárás
hámor koh, kohó, fémolvasztó
hárem ágyasház, asszonylak, nőlak, hölgylak; elkülönített női v. családi lakosztály
hárpia házisárkány, szipirtyó, házsártos nőszemély, zsémbes, zsörtölődő, veszekedő, torzsalkodó nő
hecc, heccelés (tréfás) bosszantás, hergelés, ugratás, uszítás, zavarkeltés, kavarodás, hajsza, fel-fújт dolog; évődés; **~elődik** ingerel, ingerkedik,

(fel)bőszít, mérgesít , étődik N, étőlődik N, ungor-
kodik N; **jó** ~ jókedv, móka; ~**kampány** támadás-
sorozat, lejárató hadjárat, piszkoskodás
heccsedli, **heccserli** csipkebogyó, csipkehús, (vad)ró-
zsabogyó; csipkelekvár, csipkeíz
hedonista élvhajhász, élvezethajhászó, kéjsóvár
hedonikus érzéki, testi
hedonizmus elpuhultság
hedszet, **headset** *ang* fejhallgató
hegemónia egyeduralom, fensőbbiség, hatalmi fö-
lény, nagyhatalmi v. vezérszerep, vezérlés; döntő
főlény
hekker, **hacker** *ang* számítógépkalóz, adatrabló; szá-
mitógép-betörő v. behatóló v. feltörő, tűzfalfeltörő
hektikás, **heptikás** sorvadásos, tüdőbajos, tüdővé-
szes; köhögős
hektikus zaklatott, nyugtalan, nyughatatlan, izgó-
mozgó, nyüzsgő, nyüzsgeteg, besózott, ideges;
kiszámíthatatlan
hekto- száz
hekus rendőr, csendőr, nyomozó
helikon rézfúvós hangszer, mélytuba
helikopter forgószárnyú repülőgép, szitakötőgép
heliocentrikus nap-központú, nap-középpontú
helioterápia napfénykezelés
hellén (ókori) görög
hematológia *orv* vér(kór)tan
hemiszféra félgömb, félteke; földgömb fele, égbolt
fele
hemofília *orv* vérzékenység, vérzőkór
hemoglobin *orv* vörös vérfesték
hendikep hátrány, akadály, gát; versenyelőny (lóver-
senyi), esélykiegyenlítés
henna vörös porfesték
hepaj veszekedés, csetepaté, ricsaj, zshivaj, felfordú-
lás, zúrzavar, összevisszaság; mulatság, viga-
lom, hejehuja, nagy ivászat és tánc
hepatitis *orv* májgyulladás, májlob

hepp hóbert, rögeszme, vesszőparipa; **~ciás** szeszélyes, akadémikuskodó

heraldika címertan

herba fű, gyógynövény, gyógyfű

herbárium (gyógy)növénygyűjtemény, (orvosi) fűvészkönyv

herbicid gyomirtó(szer)

herceg királyfi; fejedelem, főnemes, országnagy; **~primás** érsek

hercig aranyos, bájos, búbajos, kedves, enivaló, édes, helyes, takaros, csinos, megejtő, megnyerő, rokonszenves, kellemes

hereditárius örökletes, öröklött

heretikus hitehagyó, szakadár

herma fej- v. mellszobor; fejformájú szenttárgytartó

hermafrodita hímnő, kétnemű, kevertnemű; csíra N

hermelin hölgymenyét; hölgy- v. fehérmenyét szőrme

hermeneutika értelmezéstan, magyarázattan; biblia-magyarázat

hermetikus légmentes, léghatlan, légzáró, teljesen elzárt; titkos v. bűv(tan); **~an** légmentesen, hozzáférhetetlenül, szorosan

heroikus hősi, hősie, vitéz, önfeláldozó, halálmegvető, bátor, félelmet nem ismerő, rettenthetlen, emberfeletti, önfeláldozó, hatalmas küzdelmet folytató, kivételesen nagy

heroin szunnyasztó kábítószer, műmákony, bódító-szer

herold (baj)hírlő, hírnök, (hír)futár, követ; (ki)hírdető, kikiáltó; bajvívásbíró, szertartásvezető

herpesz sömör, pörsenés, bőrszenny, hólyagos bőrképződés

heterogén kevert, vegyes, különböző, eltérő, elütő, különfajú, másfajú, különnemű, másnemű, össze nem illő; többretegű, rétegzett, elegyes

hetero(szexuális) másik nemhez vonzódó, nemileg egészséges

heterozigóta kétpetéjű (iker), rackó N
heureka Megtaláltam! Megvan! Rájöttem! Felismer-
tem!
heurisztikus felfedeztető, felismertető, kitaláltató, rá-
vezető, szemléletes, megértést szolgáló, leegy-
szerűsített, közvetlen (tanítási módszer), rövidít-
ett (gondolatmenet)
hexagonális hatszögletű, hatoldalú
hexameter ősi hatos, görögghatos, hatlábú verssor
hexensussz derékfájás, derékgörcs, keresztcsont-
tájéki izom v. ízületzsába, idegbecsípődés, bo-
szorkánylövés, hirtelen beálló fájdalom
hezital tétovázik, habozik, ingadozik, inog, halogat,
bizonytalanodik, körülményeskedik, húzza az
időt, teketóriázik, vacakol
hiátus hézag, űr, nyílás, rés; hangűr
hibernáció, hibernálás téli álom, mélyálom, teletés;
testhőcsökkentés, testlehűlés, testkihűtés; fa-
gyasztásos szervtárolás (átültetésig), fagyasztá-
sos hullatárolás, lehűtés
hibiszkusz törökrózsa, mályvarózsa, kínai rózsa
hibrid kevert fajú, keresztezett; felemás, félvér, abaj-
dóc, elfajult, korcs, vegyes, vegyülék, keverék;
~**izál** keresztez, keverék fajokat tenyészt, korcsít;
~**autó** kevertüzemű jármű v. gépkocsi
hidra sokfejű szörnyeteg, hullámszörny
hidraulika vízerőtan, folyadékterőtan, folyerőtan, fo-
lyadéknyomástan
hidraulikus folyadéknyomásos, folyonyomásos; víz-
ben nem oldódó; vízerőtan-szakértő v. -tudós
hidro- *előtag* víz-; vízi, vízzel kapcsolatos; ~**gén** víz-
gáz, köneny, könlég, ~**génperoxid** szőkítő; ~**grá-
fia** vízrajz; ~**lógia** víztan; ~**plán** vízirepülőgép,
röpcsonak; ~**statika** hígálltan, folyadékterőtan;
~**fil** vízzel keveredő, vízbarát, vízkezelő; ~**fób**
víztaszító; ~**for** házi vízmű, víztároló, víznyomó-
mű
hierarchia (rang)rend, rangsor, függőségi rend, rang-

létra; felépítési rend; rendszer, szerveződés
hierarchikus rangsor szerinti, rangsorbeli, rangsorolt; rangsornak megfelelő
hieroglif(a) kép(jel)írás, ógyiptomi írásjel; homokkőbeli rajzolatok; nehezen kibetűzhető v. olvasható írás; titkosírás, rejtvény, talány
hiéna törökfarkas, dögevő; kegyetlen, vérengző ember, hóhér, gyilkos, vadállat; uzsorás, tőzsdei üzér, kíméletlen harácsoló
hi-fi *ang* hanghű, hívhangú (lejátszó); torzításmentes, kiváló hang v. kép minőségű; csúcsminőségű lejátszó
higiéne, higiénia, hygiene *ang* közegészség; közegészségtan; tisztaság, ápoltság
high-tee *ang* csúcsmegoldás, csúcsminőség
himnusz nemzeti ének, nemzeti dal; ünnepi dal, magasztalás, dicsőítő ének, dicsének, óda, magasztos, ünnepélyes hangú költemény, örömelek
hiperaktív túlmozgékony, túlmozgó, túlpörgő
hiperbola *irod* nagyítás, túlzás, eltúlzott kifejezés; *mért* kúpmetszet
hipermarket nagyáruház, bevásárlóközpont; raktáráruház
hipnotizál delejez, tudatot befolyásol, akaratot v. tudatot megbénít, el- v. megbűvöl, megigéz, sugalmazott állapotba merít, álmodtat, emléket felidéz-tet
hipnotizőr tudatbefolyásoló, (meg)igéző
hipnózis (meg)igézés, gyógydelejezés, delejes állapot, delejalom, befolyásolt, irányított v. módosult tudatállapot, irányított szendergés v. álom, kényszerálom; öntudatkizárás, öntudatlan állapot; akaratátvitel
hipochonder képzelt beteg, bajbeképzelő
hipochondria, hipokondria hiszikór, rázkór, tévhit, betegségtévhit, betegségtévképzet, betegség beképzése v. túlértékelése v. túlzása
hipokrita képmutató, álszent, szemforgató

hipokrizis alakoskodás, álarcoskodás, hamisság, képmutatás, kétszínűség, köpönyeg forgatás, szemforgatás, színlelés, szerepjátszás, tettetés

hipotéka jelzálog, lekötési biztosíték, megterhelés, rátáblázás

hipotézis feltétel(ezés), feltevés (tudományos kutatásban), elmélet, sejtés; **nulla** ~ elvetendő v. elmentéses feltevés

hippi békésen lázadó fiatal; laza (ember), beszívott v. zúrós viselkedésű fiatal, zúrfi

hippodrom lóverseny- v. fogathajtópálya; lovarda

hirig verekedés, veszekedés, zúr, összezsapás, heves vita

história, hisztória történelem; történettan, történelemtudomány; történetírás; elbeszélés, eset, (kitalált) történet, mese; baj, ügy

hisztéria önuralomhiány, színpadias érzelmi kitörés, jelenetrendezés, idegroham, kirobbanás, dühöngés, dühkitörés, őrjöngés, toporzékolás; idegesség, feszültség, bolondóra; szeszély

hisztóriázik, hisztizik jelenetet rendez, toporzékol, szeszélyeskedik, idegrohamot kap, rájön a bolondóra, földhöz veri magát

hímen házasság, nász; ógörög lakodalmas ének; szűzhártya

hobby időtöltés, foglalatosság, üzke, kedvtelés; szenvedély, vesszőparipa, hóbort, habók

hobbit jóságos törpe

hobelevanc holmi, cókók, gönc, batyú; betyárbútor

hobó csavargó, csövező; laza, vidám, tréfálkozó személy

hokedli konyhaszék, ülőke, zsámoly(szék)

hoki jégkorong, botozdi, botlabda

holding *ang* részvények, ingatlanok birtoklása; részvény- v. vállalatszövetség, érdekeltség-csoport, tartóvállalat; ~ **company** *ang* cégcsoport irányító vállalat

holisztikus teljes v. az egész emberre vonatkozó;

egészelvű

holocaust *ang*, **holokauszt** emberirtás, népirtás, tömeggyilkosság, tömegpusztítás; (nagy) tüztét, áldozat, összáldozat, engesztelő áldozat, égő áldozat

hologram *ang* végtelenített kép MA, téridéző v. térbeli kép, térábra, (tér)sugárkép

homeopátia hasonszenv, hasonszenvi gyógymód, hasonlót a hasonlóval gyógymód; kutyaharapást szőrivel gyógymód

homeosztázis állandó egyensúlyra törekvés, egyensúlyozódás; arra irányuló folyamatok (az élő szervezetben)

home-page *ang* honlap

homo- *előtag* azonos, egy-; azonosságot, egyneműséget jelöl; **~centrikus** azonos középpontú; **~fóbia** idegenkedés v. viszolygás v. irtózat v. gyűlölet a melegektől v. nemefordultaktól; **~gén** azonosnemű, egynemű, egyféle, egyenletes, egyenletesen felosztott, egyöntetű, egységes; azonos elemekből álló, minden pontján azonos értékű anyagi rendszer; **~morf** azonos, megegyező alakú; **~nim** *nyelvt* egyenlő v. rokon hangzású, azonos alakú, de különböző jelentésű, értelmű szavak; **~szexuális** meleg, zsodomás, nemefordult, fordultnemű, harmadik nemű, harmadnemű MA; saját neméhez vonzódó férfi v. nő, átvonzódó

homo *lat* ember

honorál tisztel, megbecsül; értékkel, elismer, méltányol; díjaz, jutalmaz, megfizet; meghálál, viszonz

honorárium tiszteletdíj, előadói v. szerzői díj, jutalomdíj, fellépti díj; hálapénz

horizont látóhatár, láthatár, szemhatár, szemsík, ég-alja, égigéje N; látókör, felfogás, gondolatvilág; **~ális** vízszintes, vízfektes, vízfektű, fekirányos, hanyattos

hormon szabályozó váladék, mirigyváladék, sejtkap-

csoló

horoszkóp csillagállás, csillagfejtés, csillagjóslás, csillagjegy; csillagjóslat

horribile dictu *lat* még kimondani is szörnyű, „Uram bocsá”

horribilis borzalmas, borzasztó, iszonyú, szörnyű, rémes, rettenetes, rettentő, elképesztő; égbe-kiáltó (bűn), hallatlan nagy (árak); óriási, roppant v. aránytalanul nagy

horror *ang* iszonyat, rémület, rettetet, félelem; undor, utálat; ~ **story** *ang* rémregény, rémtörténet, féltősi

hortikultúra kertművelés, kertészet

hospice *ang* szenvedést enyhítő otthon, elfekvő; ~**szolgálat** szervezett otthoni beteggondozás, menthetetlenek ellátása; teljes körű (testi-lelki) beteggondozás, végső ellátás

hospitál tanórát v. tanfoglalkozást látogat; tanítási v. oktatási tapasztalatot szerez

hostess *ang* idegenvezetőnő, utaskísérőnő, rendezvény háziasszonya, vendégfogadó személy

hot-dog *ang* húsrúdacska szarvacskában

hotel szálló, szálloda, fogadó

hossanna dicsőítő, ujjongó ének, üdvkiáltás, ujjongás, üdvivalgás

hókuszpókusz bűvészek varázsszava, bűvészkedés, varázslat; szemfényvesztés, csalás; hűhó, felhajtás; teketória, formáság

hózentráger nadrágtartó, nadrágpánt, kantár, nyaklóló(ka) N

huligán garázda, romboló kedvű rendbontó, botrányt okozó személy; csirkefogó, vagány, munkakerülő, mihaszna

humanista emberséges, emberbaráti, együttérző; emberközpontú, felvilágosodott, széles műveltségű (tudós v. művész)

humanitárius, **humánus** emberbaráti, emberséges, emberies, emberszerető; nyomorenyhítő

human touch *ang* (tankönyvi) kis színes történet v. melléklet; emberi érintés

humán emberi, emberközeli, bölcsészeti (tudományok); **~osztály** személyzeti osztály; **~erőforrás** munkások, dolgozók, alkalmazottak összessége; **~politika** munkaerő-gazdálkodás; **~um** emberiség

humbug mellébeszélés, füllentés, szélhámosság, szemfényvesztés, szédelgés, csalás, ámítás, becsapás, átverés

humifikáció termőtalaj- v. televény(föld)-képződés

humor jókedély, jókedv, derű, tréfa, élc, szellemesség; **~eszték** mókázat, bohózat, bohóság; **~ista** élcelődő v. mókázó v. tréfalkozó személy v. író v. előadó; **~es** mulatságos, nevetető, szellemes, tréfás

humusz televény, televény- v. termőföld, termőtalaj egyik alkotórésze

huncut, hundsvojt *ném* pajkos, játszi, mókás, kópé, tréfás, hamis, hamiskás, csintalan, bohókás, dévaj; sunyi, ravasz, alattomos, gonosz, jellemtelen, semmiházi, gazember

hungarizmus magyaros szóhasználat v. szófordulat

hungaro- *lat* magyar-, magyarokkal kapcsolatos

hungarológus magyartanos, magyarságtudós

Hunglish, Pidgin-Hungarian *ang* zagyvanyelv, habaréknyelv, abajdócnyelv

hurra-optimizmus túlzó derűlátás, délibábos gondolkodás

hurrikán, orkán főrgeteg, fergeteg, szélvész, szélvihar, táltosszél, tátorján N